

Εισήγηση για άμεση υλοποίηση βασικών παρεμβάσεων με μεγάλο όφελος για την Εθνική Οικονομία (περ. 4 δις)

Ημερομηνία: 27 Ιανουαρίου 2011

1. Εισαγωγή

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κατ' εντολή του Πρωθυπουργού και στα πλαίσια της Επιτροπής Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής οργάνωσε και υλοποίησε την επιτελική παρακολούθηση των βασικών δράσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών της Κυβέρνησης. Για την επιτελική παρακολούθηση των δράσεων αυτών, δημιουργήθηκε ομάδα επιτελικής παρακολούθησης η οποία συντονίζεται από τους κ.κ. Α. Δρυμιώτη, Θ. Καρούνο και Μ. Ψαλλίδα και αποτελείται από στελέχη του Δημοσίου. Παράλληλο αντικείμενο της ομάδας αυτής είναι οι αναφορές προόδου υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ οι οποίες εκπονούνται σε διμηνιαία βάση και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης.

Με βάση την επεξεργασία όλων των δεδομένων, έχουμε καταλήξει σε μια σειρά από δράσεις οι οποίες εάν υλοποιηθούν με μια συγκεκριμένη μεθοδολογία υλοποίησης θα οδηγήσουν σε **μεγάλη οικονομική ωφέλεια το δημόσιο, η οποία θα είναι άμεση και διαρκής (όχι εφάπαξ)**. Σημειώνεται ότι σε αυτή την εισήγηση δεν περιλαμβάνονται όλες οι προτεινόμενες δράσεις προτεραιότητας, αλλά με τη σειρά οι δράσεις οι οποίες θα έχουν μεγάλο οικονομικό όφελος για την εθνική οικονομία και είναι τεχνολογικά ώριμη η υλοποίησή τους.

2. Προτεινόμενες Δράσεις

Οι προτεινόμενες δράσεις, οι οποίες είναι τεχνολογικά ώριμες ώστε να υλοποιηθούν είναι:

- α. Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση, με εκτιμώμενη ετήσια ωφέλεια 2 δις
- β. Δέσμη μέτρων για πάταξη του λαθρεμπορίου καυσίμων, με εκτιμώμενη ετήσια ωφέλεια 1 δις
- γ. Δέσμη ενεργειών για πάταξη της φοροδιαφυγής και ειδικά του ΦΠΑ, με εκτιμώμενη ετήσια ωφέλεια 1 δις

Η εκτιμώμενη ετήσια ωφέλεια ανά δράση υπολογίζεται με βάση το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης λύσης, και εκτιμάται ότι η συνολική ωφέλεια του κράτους θα είναι αθροιστικά ως αναφέρεται παραπάνω περίπου **4 δις ετησίως, κάθε χρόνο επαναλαμβανόμενα**.

α. Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση

Υπάρχει ήδη πιλοτική εφαρμογή ηλεκτρονικής συνταγογράφησης σε λειτουργία στον ΟΑΕΕ. Η πρώτη αυτή φάση ξεκίνησε στον ΟΑΕΕ από τον Οκτώβριο του 2010. Η **μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης** στο τρίμηνο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου 2010 σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2009 **άγγιξε το 45%**, ενώ **η μέση αξία της συνταγής μειώθηκε από τα 80 ευρώ στα 48, και ο συνολικός αριθμός των συνταγών του τριμήνου από 950.000 σε 620.000**. Εκτιμάται ότι το 2012 με την καθολική εφαρμογή του συστήματος σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία, νοσοκομεία, κλινικές και γιατρούς θα έχει επιτευχθεί μείωση των ετησίων δαπανών φαρμακευτικής δαπάνης από τα 10,6 δις στα 7 δις ευρώ, δηλαδή **περίπου 3.6 δις ωφέλεια**.

Το ίδιο μοντέλο εφαρμογής θα μπορούσε άμεσα να υλοποιηθεί για το σύνολο των ασφαλιστικών ταμείων καθώς και όλα τα σημεία που συνταγογραφούν. Χρειάζεται όμως σωστός σχεδιασμός και σωστή διαστασιολόγηση, κάτι που μέχρι στιγμής φαίνεται ότι δεν γίνεται.

β. Πάταξη λαθρεμπορίου καυσίμων

Για την πάταξη του λαθρεμπορίου καυσίμων, μεταξύ άλλων δράσεων προτείνουμε κατά προτεραιότητα:

- Την εγκατάσταση συστήματος εισροών εκροών στα βενζινάδικα. Η λύση είναι τεχνικά ώριμη και ήδη με ιδιωτική πρωτοβουλία αντίστοιχα συστήματα παρακολούθησης των εισροών – εκροών λειτουργούν σε

- αρκετά βενζινάδικα.
- Την απαγόρευση κυκλοφορίας φορτηγών βυτιοφόρων χωρίς σήμανση (των λευκών βυτιοφόρων).
- Την εξίσωση του ΕΦΚ μεταξύ πετρελαίου θέρμανσης και πετρελαίου κίνησης και το σωστό σχεδιασμό της κατανομής του επιδόματος θέρμανσης.

Από τις 3 δράσεις, η πρώτη είναι άμεσα εφαρμόσιμη καθώς υπάρχουν πολυάριθμα εμπορικά συστήματα, τα οποία ήδη με ιδιωτική πρωτοβουλία λειτουργούν σε αρκετά βενζινάδικα.

γ. Πάταξη φοροδιαφυγής

Για την πάταξη της φοροδιαφυγής, σχετικά με τον ΦΠΑ, προτείνουμε:

- Την κυκλοφορία και προώθηση της κάρτας συλλογής αποδείξεων, η οποία θα πρέπει να συνοδεύεται από δράσεις που θα δίνουν κίνητρα για τη χρήση τους από τους πολίτες, όπως για παράδειγμα είναι το “κτίσιμο” του αφορολόγητου, κληρώσεις κοκ
- Τη σύνδεση των ταμειακών μηχανών με τη ΓΓΠΣ ώστε να αποστέλλουν καθημερινά την ημερήσια κίνηση. Η σύνδεση τεχνικά είναι εφικτή μέσω των συστημάτων POS (αναγνώστες καρτών) που διαθέτουν οι περισσότερες επιχειρήσεις. Η συγκεκριμένη τεχνική λύση μας έχει παρουσιασθεί σε λειτουργική κατάσταση και οι εμπορικές εφαρμογές και ο εξοπλισμός είναι έτοιμα.

3. Μεθοδολογία υλοποίησης

Θα πρέπει να αποσυνδέσουμε την έννοια της πολιτικής παρέμβασης από την εκτέλεση έργου με τον παραδοσιακό τρόπο. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, το δημόσιο ακολουθεί μια περπατημένη λογική εκτέλεσης έργου για κάθε σημαντική παρέμβαση, η οποία παρουσιάζει σοβαρές καθυστερήσεις στην υλοποίηση αλλά και προβλήματα στην τελική ποιότητα.

Σημαντικά έργα του δημοσίου σε θέματα ΤΠΕ χρειάζονται 5 με 10 χρόνια για να ολοκληρωθούν, από τον αρχικό σχεδιασμό τους μέχρι την θέση σε παραγωγική λειτουργία, και δυστυχώς όταν αυτά ολοκληρώνονται είναι ήδη απαξιωμένα από την τεχνολογία ή από τις μεταβολές που έχουν επέλθει στις ίδιες τις διαδικασίες και τα επιχειρησιακά μοντέλα.

Η σημερινή κατάσταση επιβάλλει την άμεση υλοποίηση των πολιτικών παρεμβάσεων με την υλοποίηση ευέλικτων έργων, που έχουν μικρό χρόνο υλοποίησης, εύκολες διαδικασίες ανάθεσης, μικρά περιθώρια δικαστικών ενστάσεων οι οποίες δημιουργούν καθυστέρηση και μικρό ρίσκο από πλευράς του δημοσίου.

Ένα τέτοιο μοντέλο είναι η εκτέλεση έργων με **χρηματοδότηση από ιδιωτικά κεφάλαια εξ' ολοκλήρου** και η πληρωμή των συστημάτων αυτών από τους τελικούς ωφελούμενους με τη μορφή **παροχής υπηρεσίας ανά συναλλαγή** (transaction fee).

Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν να εκτελεστούν μεγάλες παρεμβάσεις, όπως είναι για παράδειγμα η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, ενώ η πληρωμή τους να γίνεται με τη χρήση των ίδιων των πληροφοριακών συστημάτων, δηλαδή ανά συναλλαγή. Μεταξύ άλλων, οι ανάδοχοι θα έχουν ένα ακόμα ισχυρό κίνητρο για την ορθή λειτουργία των συστημάτων, καθώς **για να πληρωθούν θα πρέπει να τελευταία να δουλεύουν και να χρησιμοποιούνται παραγωγικά**. Κάτι που δυστυχώς, συμβαίνει σε λίγες περιπτώσεις, σήμερα.

Το δημόσιο δεν θα πρέπει να έχει ως στόχο να γίνεται software house ή integrator συστημάτων πληροφορικής, αλλά θα πρέπει να αναθέτει (outsourcing) έργα ιδιαίτερα κρίσιμης σημασίας, σε εταιρίες και επαγγελματίες που έχουν την εμπειρία και την ικανότητα να φέρουν με κριτήρια ιδιωτικής οικονομίας τα έργα σε πέρας.

Η διαδικασία ανάθεσης θα μπορούσε να είναι απευθείας διαπραγμάτευση με εταιρίες οι οποίες **να έχουν αποδεδειγμένα αντίστοιχα εκτελεσμένα έργα στο παρελθόν** και επομένως να **διαθέτουν την σχετική εμπειρία**. Η όλη διαδικασία, για λόγους διαφάνειας, θα μπορούσε να εκτελεστεί από τη Βουλή των Ελλήνων, με τη σύμφωνη γνώμη των κομμάτων, εφόσον από την υλοποίηση των παρεμβάσεων αυτών το κράτος θα είχε τεράστια ωφέλεια σε άμεσο χρονικό διάστημα, και θα μπορούσε τα χρήματα που θα εξοικονομήσει να τα κατευθύνει σε κοινωνική πολιτική.

4. Απόδοση επένδυσης για ηλεκτρονική συνταγογράφηση

Στην περίπτωση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, έχουμε τα ακόλουθα δεδομένα. Στη χώρα εκτελούνται ετησίως περίπου 93.000.000 συνταγές. Εάν θεωρήσουμε κατά μέσο όρο ότι μία συνταγή έχει 3 φάρμακα, έχουμε συνολικά περίπου 270.000.000 συναλλαγές (transactions). Επιπλέον έχουμε ως χρήστες του συστήματος περίπου 11.000 φαρμακεία και 55.000 γιατρούς. Τα μεγέθη αυτά, από πλευράς πληροφοριακών συστημάτων, ξεπερνούν κατά 3 φορές τις συναλλαγές που εκτελεί μια μεγάλου μεγέθους ελληνική τράπεζα με 2.000.000 πελάτες. Πράγματι, εάν υποθέσουμε ότι κάθε πελάτης εκτελεί κατά μέσο όρο 50 συναλλαγές το χρόνο, μιλάμε για 100.000.000 συναλλαγές ετησίως.

Η τράπεζα αυτή προκειμένου να μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της 365 μέρες το έτος, 24 ώρες ανά ημέρα χωρίς προβλήματα, διαθέτει εξοπλισμό και τεχνογνωσία τα οποία υπερβαίνουν κατά πολύ τα αντίστοιχα ποσά που ακούγονται σήμερα για το έργο της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης.

Μία πρόχειρη εκτίμηση, μας έχει οδηγήσει σε υπολογισμό του κόστους σε 10.000.000 ευρώ ετησίως, δηλαδή περίπου 10 ευρώ/cent ανά συνταγή, με σημερινά δεδομένα. Παρόλα αυτά, μιλάμε για ελάχιστο κόστος μπροστά στην προσδοκώμενη ωφέλεια. Αξίζει να σημειωθεί ότι η **περίοδος αποπληρωμής της επένδυσης (pay back period) θα είναι μόλις 2 μέρες**, καθώς εάν διαιρέσουμε τα 2 δις ωφέλεια / 365 μέρες προκύπτει ότι η ωφέλεια με την εφαρμογή της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης είναι 5.500.000 ευρώ ανά ημέρα.

5. Ωφέλεια για τη χώρα – κοινωνική πολιτική

Η υλοποίηση των λύσεων αυτών υπολογίζεται σε ωφέλεια τάξης **4 δις ετησίως**, κάθε χρόνο, χωρίς να υπάρχει από πριν δαπάνη του κράτους, καθώς η υλοποίηση των έργων θα γίνει με τη μέθοδο transaction fee. Η εξοικονόμηση αυτών των χρημάτων θα δώσει την ευκαιρία στην Κυβέρνηση **να αναπτύξει την κοινωνική πολιτική της**, ενισχύοντας τα χαμηλά εισοδήματα, τους ανέργους, τους χαμηλόμισθους και τους χαμηλοσυνταξιούχους.

6. Πρόταση

Προτείνω τη συζήτηση του θέματος στην Επιτροπή Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής, αφού έχει προηγηθεί ενημέρωση των συναρμοδίων Υπουργών και ερώτημα νομικών συμβούλων για τη διαδικασία ανάθεσης με τη μέθοδο transaction fee.